

**คณะทำงานติดตามการลงทุนข้ามพรมแดน
(Extraterritorial Obligation Watch Coalition)**

666 ถ. เจริญนคร แขวงบางลำภูล่าง
เขตคลองสาน

กรุงเทพมหานคร

10600

คสท.3/2567

19 สิงหาคม 2567

เรื่อง ขอให้ทางธนาคารในฐานะผู้ให้สินเชื่อแก่โครงการเขื่อนไซยะบุรี ติดตามและ
ผลักดันบริษัทซีเคพาวเวอร์ให้เปิดเผยรายงานมาตรการลดผลกระทบสะสม
เกี่ยวกับตะกอนและทางปลาผ่าน ความสมบูรณ์ด้านการประมงแม่น้ำโขง
สถานภาพการฟื้นฟูด้านเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่แปลง
อพยพโยกย้ายจากโครงการและแผนบรรเทาภาวะฉุกเฉินจากการบริหารจัดการ
จัดการเขื่อนไซยะบุรีต่อประชาชนท้ายน้ำใน 7 จังหวัดประเทศไทย

เรียน กรรมการผู้จัดการใหญ่และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ธนาคารไทยพาณิชย์
จำกัด (มหาชน)

สำเนาส่งถึง

1. คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์
2. คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
3. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิ
มนุษยชนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม
4. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สืบเนื่องจาก เมื่อปี 2554 ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นหนึ่งในผู้
ให้สินเชื่อแก่บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด มหาชน เพื่อดำเนินการก่อสร้างและดำเนิน
การบริหารจัดการเขื่อนไซยะบุรี เขื่อนบนแม่น้ำโขงสายหลักตอนล่างแห่งแรกตั้งแต่ปี
2562 เป็นต้นมา เมื่อเขื่อนไซยะบุรีได้เริ่มผลิตไฟฟ้า ก็ปรากฏรายงานข่าวของ
สื่อมวลชนต่างๆ หลายสำนัก ระบุว่า ระบบนิเวศของแม่น้ำโขงเกิดการเปลี่ยนแปลงไป

อย่างมาก เช่น การผันผวนขึ้นลงของแม่น้ำโขงที่ไม่เป็นไปตามฤดูกาล การลดลงของปลาแม่น้ำโขง ระบบนิเวศพืชเกิดภาวะตายลงเป็นจำนวนมาก การเกิดภาวะสาหร่ายบลูม และปรากฏการณ์ แม่น้ำโขงสีฟ้าคล้ายทะเล เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและรุนแรง รวมถึงการไม่ปรากฏข่าวคราวความคืบหน้าเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชนที่ถูกโยกย้ายจากเขื่อนไปยังหมู่บ้านแห่งใหม่ (Resettlement sites) เป็นอย่างไร

ล่าสุด ในการประชุมผู้มีส่วนได้เสียระดับภูมิภาค ครั้งที่ 13 เมืองหลวงพระบาง สปป.ลาว เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2566 ที่ผ่านมา ทางบริษัทไซยะบุรีพาวเวอร์ ได้นำเสนอความคืบหน้าเกี่ยวกับรายงานการผลกระทบสะสมด้านตะกอน การอพยพของปลาผ่านเขื่อนไซยะบุรี ในที่ประชุม แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเพียงพอที่จะสามารถอธิบายปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงทางระบบนิเวศแม่น้ำโขงตอนล่างของเขื่อนไซยะบุรีได้อย่างชัดเจนและมีข้อมูลเป็นนัยสำคัญ

พวกเราในนามกลุ่มภาคประชาสังคมที่ติดตามและผลักดันให้เกิดความรับผิดชอบของภาครัฐและเอกชนของไทยที่ไปลงทุนในต่างประเทศ เพื่อให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชนในประเทศนั้น ตามหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UN Guiding Principle on Business and Human Rights) ซึ่งขณะนี้ประเทศไทยได้มีการประกาศรับหลักการดังกล่าวและมีการออกแผนปฏิบัติการชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน ฉบับที่ 2 (2566-2570) โดยมีเนื้อหาหลัก 4 ด้าน และการลงทุนข้ามพรมแดนก็เป็นหนึ่งวาระสำคัญในแผนดังกล่าว ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ภาคเอกชนที่มีการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านต้องมีเคารพสิทธิของชุมชนและปฏิบัติตามกฎหมายในประเทศและกฎหมายระหว่างประเทศ

ปัจจุบัน ธนาคารไทยพาณิชย์ได้ประกาศนำหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (UN Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs-BHR) มาใช้เป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน และประกาศการสนับสนุนทางการเงินและการลงทุนอย่างรับผิดชอบ: กำหนดกรอบการดำเนินงานสำหรับการพิจารณาให้สินเชื่ออย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible Lending) โดยเฉพาะสินเชื่อโครงการขนาดใหญ่ (Project Finance) ได้ปฏิบัติตามหลักการ Equator Principles (EPs) ในการประเมิน ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม รวมถึงการประเมินความเสี่ยงสิทธิมนุษยชน แนวปฏิบัติ ดังกล่าวได้ระบุไว้ในนโยบายสินเชื่อ (Credit Policy Guide : CPG) และธนาคารยังได้ร่วมลงนามร่วมความร่วมมือกับสมาคมธนาคารไทยเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางการให้สินเชื่ออย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible Banking Guideline-Responsible Lending) เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2562 ที่ผ่านมา มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางให้ธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้จัดสรรเงินทุนเพื่อขับเคลื่อนระบบ

เศรษฐกิจ ดำเนินกิจการภายใต้หลักการ “การธนาคารเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Banking)” โดยนำปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (Environmental, Social, and Governance: ESG) มาร่วมพิจารณาในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์สำหรับการให้สินเชื่ออย่างมีความรับผิดชอบต่อลูกค้า ตลอดจนมีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดจากการให้สินเชื่อของธนาคาร

พวกเราในฐานะภาคประชาสังคม จึงเห็นว่า เมื่อธนาคารได้ประกาศนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนและแนวทางการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบต่อสาธารณะนั้น ถือเป็นทิศทางการแสดงเจตจำนงที่มุ่งมั่นในการให้สินเชื่ออย่างมีความรับผิดชอบต่อลูกค้า พวกเราจึงขอให้ทางธนาคาร ในฐานะผู้ให้สินเชื่อโครงการเขื่อนไซยะบุรี ติดตามและผลักดันให้ลูกหนี้(บริษัทซีเคพาวเวอร์/บริษัทไซยะบุรีพาวเวอร์/ให้ส่งรายงานและเปิดเผย“รายงานมาตรการลดผลกระทบสะสมเกี่ยวกับตะกอนและทางปลา ผ่าน ความสมบูรณ์ของการประมงแม่น้ำโขง แผนบรรเทาภาวะฉุกเฉินจากการบริหารจัดการเขื่อนไซยะบุรีต่อประชาชนท้ายน้ำใน 7 จังหวัดประเทศไทย และสถานภาพความคืบหน้าปัจจุบันด้านเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่แปลงอพยพโยกย้ายที่โครงการได้มีการดำเนินการหรือมีมาตรการลดผลกระทบและฟื้นฟูวิถีชีวิตของประชาชนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาอย่างไรบ้าง

หากท่านได้รับเอกสารนี้ โปรดกรุณาดำเนินการและขอท่านส่งรายงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ชี้แจงกลับมาอยู่ที่อยู่ข้างบน ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ เพื่อเป็นข้อมูลให้กับพวกเราในฐานะประชาชนไทย ผู้ใช้ไฟฟ้า และชุมชนที่อยู่ตอนบนและตอนล่างของเขื่อนไซยะบุรีใน 8 จังหวัด ประเทศไทย ได้รับทราบความคืบหน้าและเตรียมตัวรับมือต่อเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต อันเป็นไปตามหลักนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน และแนวทางการให้สินเชื่ออย่างมีความรับผิดชอบต่อลูกค้า ได้ประกาศต่อสาธารณะแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวไพรินทร์ เสาะสาย)

(นายธีระชัย ศาลเจริญกิจถาวร)

ตัวแทนคณะทำงานติดตามความรับผิดชอบต่อการลงทุนข้ามพรมแดน (ETOs Watch Coalition)

Email: etoswatch@gmail.com